

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive
Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV**

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

16. Sulphur Gelativum Lullii

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](#)

(38)

aliquando hac Methodo usum fuisse appareat ex sequenti Men-
struo.

15. Aqua Salis Armoniaci alia Trismosini.

In Tinctura Gereton, pag. 98.

Aur. Vell. German.

R. **S**alis Armoniaci Crudi libras duas, dissolvatur in Vino
(Phil.) Cristallisetur, Cristalli solvantur per deliquium,
dissolutum divide in duas partes, quarum unam destilla in al-
teram forti satis igne, conjunctas partes rectifica in Aquam for-
tem Salis Armoniaci.

*Sal Armoniacum itaque vel Phlegmate Vini Phil. (id est, Aqua
ardente non rectificata) vel Vino ipso Phil. dissolutum, Cristal-
lisatum, & per deliquium resolutum, per se vel novo addito
Vini Spiritu destillatur in Aquam Salis Armoniaci.*

*Non ex Sale Armoniaco tantum, sed ex reliquis etiam Salibus
volatileibus hoc conficitur Menstrorum genus. Ita ,*

16. Sulphur Gelativum Lullii,

In Exp. VIII.

R. **S**piritum prædictum animatum (Urinæ) de eo unam
partem, & Aquæ Vitæ perfectè rectificatæ partes quatuor,
quas statues super ipsum Spiritum animatum, ac protinus oc-
clude vas, ne respiret ; quod vas sit bocia, quam concute tuis
manibus agitando ; sic in ictu oculi sive momento videbis totam
Aquam in Salem esse conversam. Quod si in ipsa Aqua Vitæ
(Phil.) esset pars aliqua Phlegmatis, protinus ab ipso Sale se-
parabitur in forma Aquæ, propterea Aqua Vitæ debet esse quām
optimè expurgata ab omni Phlegmate, ne , cum hoc opus fiat,
quicquam Aquæ remaneat cum ipso Sale, sed totum converta-
tur , quod erit melius & utilius , atque hoc pacto habebis Sa-
lem Animalem & Vegetabilem, quem coagulativum vel gela-
ti-

tivum Sulphur appellabimus, quod proprietatem ac virtutem habet dissolvendi duo luminaria & reducendi ea de Potentia in Aetum, conservatâ illorum formâ vegetativâ & germinativâ.

Aliquando Lullius sublimavit hanc Urinæ offam, uti in sequenti ibi Nono Experimento.

Alius præterea modus est, *inquit*, Cöpulandi prædictum Animalem Spiritum cum Spiritu Vegetabili, hoc pacto videlicet: Re. De Spiritu animato (ut supra) rectificato, quantum libet, ac superfunde tres partes de Aqua Vitæ (Phil.) nostrâ perfectè rectificatâ, quæ copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui subitò Alembicus adaptari possit. Factâ igitur dictâ copulatione, subitò habeas paratum licinum bom-bacis, madefactum Oleo, & quam optimè expressum, quo statim occludatur os ipsius bociæ, idque intromittatur intra collum, deorsum, usque ad spatium unius palmæ, forti filo canabaceo annexum, ut cùm fuerit opus, possis dictum licinum extrahere; postea suppone Alembicum cum recipiente quam optimè occluso, & in furno cinerum collocabis, submissans illi à principio ignem levem, postea verò gradatim augendo ipsum ignem, donec sublimetur, quod sublimatum in vase firmiter obstructo conservabis, quia hoc Sale & aliis me-diantibus mirabilia operari poteris.

Parisinus in Apertorio suo pag. 15. M. S. S. mei sale hoc Urinæ suum acuit C. sive Vini Phil. Spiritum, quem acutum deinde circulat per modum in Circulatione Cœli sui mellei adhibitum, & superius descriptum.

Aliquando Lullius pro horum Menstruorum confectionibus usus est etiam Sale volatili Sanguinis uti in Experimento suo XII.

Re. Sanguinem trituratum (Sanguinem extractum ab homini-bus sanis & cholericis in tabula nitida siccatum ut Phlegma se-paretur ab eo & deinde tritum, Exp. XI.) Pone in bocia, cu-jus collum sit altum, & apposito Alémbico cum recipiente, igne lento prius destillabis, donec humiditas exhalabit; postea ignem augebis usque dum Sal sublimetur, qui erit subalbissi-mus, qui caute collectus servatur: Est enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili charissime omnia medicamenta (Salia) quæ proprietates habent cum duobus luminari-bus, atque etiam cum reliquis Metallis imperfectis, sine quibus illa ars transmutationis finem habere non potest optatum.

Ex

Ex Receptis, quæ anno^to, sunt:

1. Per Vinum, Vini Spiritum & Aquam Vitæ communem non intelligi Aquam Ardentem, quâ Sal Armoniacum vulgi reducere vel destillare in liquidam substantiam impossible est; & quamvis id posset, Menstruum tamen id commune foret, non Philosophicum, utpote absque Vini Phil. Spiritu confectum.

2. Menstrua hæc componi ex omnibus Sali^bus volatilibus.

3. Menstrua bujus generis esse Salium volatilium Magisteria. Commisce Vini Phil. Essentiam cum Salis alicujus Volatilis Magisterio, & ex tempore conficies Menstruum bujus quarti generis.

4. Menstrua hæc confici etiam posse per modum Cœli mellei Parisiⁱn nempe per Circulationem, indèque vocari Circulata, Sal Armoniacum communè Circulatum; Sal Urinæ, Sanguinis, Cornu Cervi, &c. Circulatum, vel Aqua Salis Armoniaci Circulati, Aqua Salis Sanguinis Circulata, &c.

5. Valde incertum esse, quodnam Trismosinus per Vini Spiritum intellexerit Menstruum Philosophicum. Diversa enim ab Adeptis eodem Vini Spiritu nomine insignita fuere Menstrua. Ut plurimum simplicem voluerunt Spiritum Vini Phil. interdum eundem vario modo acutatum, id est Menstruum Vegetabile simplex, ita Basilius Libro de conclusionibus Metallorum Olea Spiritu Vini præparat, per quem non simplicem sed Menstruum Vegetabile simplex, se intellexisse ipse indicat, in præparatione Olei Mercurii, dum apertum hoc metallum Spiritu Vini, rectificato prius cum sale Tartari (quod Menstruum habebimus in sequentibus) conficere jussit, quo cætera Metalla magis oclusa magis indigent.

Aliquando per Spiritum Vini voluerunt etiam Menstrua Vegetabilia composita, ita Lullius, inter cætera Circulati majoris nomina, recenset quoque Aquam Vitæ. Menstruum hoc, inquit, innumeris penè nominibus appellarunt Sapientes, Acetum acerrimum, quod Aurum convertit in Spiritum, hæc est Aqua Sicca, Aqua Solis, & Aqua Vitæ in Exp. XXV. imò Menstrua Mineralia etiam sæpè sæpius Adepti vocavere Aquam Vitæ; ita Albertus in suo Composito de Compositis pag. 939. Volum.

4. Theat. Chym. destillat Aquam Mercurialem Mineralalem, de qua ita: Ecce ista est Aqua Vitæ, Acetum Phil. & Lac Virginis, per quam corpora in primâ materiam resolvuntur.

Quam-

Quamvis ergo divinari incertum sit, qualem ex tanto Menstruorum numero Trismosinus voluerit Vini Spiritum; longius tamen non errabimus à vero, si quodcunque accipiamus Menstruum sive simplex, sive compositum, Vegetabile vel Minerale, loco hujus Spiritus, cum omnibus enim promiscue, si non idem, gradibus saltem differens & seipso melius vel debilius perficiemus Opus, quod communis Vini Spiritus reddit omnino impossibile & deceptorium. Attamen sunt directiones, quae in hac ambiguitate nos certiores reddere possunt; putà,

1. Ambiguum, vel incognitum aliquod Menstrui cujusque nomen facile cognoscitur per sua, siqua adsint in eodem libro, vel aliis ejusdem Adepti scriptis Synonyma. Exempli gratia si neosciatur in descriptione Balsami Samech Paracelphi, quid sit Circulatum minus; id esse Salis communis Arcanum extra omne dubium ponunt. Synonyma ab ipso Paracelso Lib. X. Arch. in Circulati Majoris descriptione (ubi primum Ens Salis etiam Arcanum Salis dicitur) prolata, Menstrui insuper naturam, imò & præparationem, hic forsitan minus clare (quatenus Menstrui) datam, alibi sub Essentiæ vel primi Entis titulo clarius indicantia. Sed Synonyma dixi in ejusdem, non alterius Adepti scriptis observata, quoniam sèpè alii aliud hisce voluerunt nominibus, imò non raro Nomen, quod in uno libro eandem habet cum reliquis, in altero ejusdem licet Authoris differentem ab illis habet significationem; ideoque Synonymum illud ex eodem libro (modo posse) petendum est, quod tum cum reliquis ejusdem Authoris, atque etiam cum aliorum Adeptorum scriptis conferendum foret, pro confirmatione mentis istius Authoris, circa identitatem Synonymi, de quo dubitabatur.

2. Quod si nulla dentur Synonyma in ejusdem Authoris Libris, incognitum hoc nomen aliis Adeptorum scriptis explicari non convenit, siquidem & ipsi Adepti quandoque erravere, nomini aliqui vel loco obscuro sèpè, vel meliorem quam decebat, vel sinistram omnino imponendo explicationem. Observare tamen, quid dicant, præsertim ejusdem Authoris Discipuli vel Affecti, non licitum modo est, sed imò necessarium, licet enim non Authoris, suam tamen de re illa indicant mentem.

3. Nomen vero, si Synonyma detegere nequeunt, usus in ipso Recepto expressus forte explicabit facilius, si modo examinetur recte ab illorum Receptorum industrio Observatore, putà.

G. I. Si

I. Si nesciatur, num Minerale (Acidum) vel Vegetabile Menstruum velit Adeptus, inquiratur de sequentibus.

Primò, Num Menstruum illud dissolvat corpora cum impetu vel effervescentia, tum enim Minerale erit, signo nimis hoc Salium Mineralium prodens aciditatem. Quoniam Menstrua Vegetabilia suaviter semper, & lentiusculè dissolvunt corpora.

Secundò, Num dissolutio digesta per tempus in nigrum convertatur colorem, vel pulverem nigrum Menstruo supernatantem, id enim Menstruum significat Vegetabile, quoniam Menstrorum Mineralium dissolutiones Corpora continent bis dissoluta, semel Vini Phil. Spiritu, quo cum nigrescunt, deinde Salium corrosivo sive acido. Itaque pulvis & color niger signa sunt dissolutionis Vegetabilis, quibus additur lactea opacitas, ambobus quidem Menstruis communis, omnia enim Menstrua debilia vel debilitata Ariditatem suam minus bene dissolutam & præcipitatam quasi continentia, similiter dissolutiones Vegetabiles post nigredinem diutius digestæ, opacæ & lacteæ sunt & manent, usquedum abstractio Phlegmate, acidoque, vel Spiritu Vini Phil. magis concentrato fiant diaphanæ & clarissimæ. Nunquam tamen tria hæc signa observamus in Menstrorum mineralium usu.

Tertiò, Num Adepti moneant laborantem, ut sibi caveat ab aere sive fumo in Operatione, vel veneno in usu rei jam præparatæ, id enim signum est Menstruum suum esse, vel fuisse minerale, quoniam Venena aciditati suam debent originem & ortum. Menstruo quippe minerali Perlæ & Corallia ipsa imò Aurum cæteraque Arida alias innocentissima, sunt pessima Venena.

Quartò, Tandem, si corpora mineralia in duo Olea distincta, Menstruo distinctim & separatim supernatantia videbis, dic, id minerale quoque Menstruum fuisse, quoniam nullo Menstruo Vegetabili, etiamsi fortissimo, hoc fieri potest.

II. Si nesciatur, num Menstruum Vegetabile sive simplex sive compositum sit accipiendum, sequentia observamus circa illorum usum:

Primò, Si in Dissolutione Corporis Metallici vel Mineralis relinquatur Corpus Album sive residuum aliquod; tum scias Menstruum fuisse Vegetabile simplex, quippe quod rerum Tinctorias sive Essentias tantum extrahit, dissolvens Oleositatem, minime vero ariditatem rerum, è contrario Menstrua Vegetabilia Composita, ut & Menstrua Mineralia, quæ simplicibus fortiora sunt, Corpus totum nullis relictis fecibus, dissolvunt. Se-

Secundò, Si totum rei dissolutæ Corpus vertatur in Oleum, supernatans Menstruo, id fuit Menstruum Vegetabile Compositum, ea enim id præstare tantum possunt. Menstrua Vegetabilia simplicia minus sunt fortia, Menstrua mineralia verò sunt æquo fortiora. Idcirco illa non totum, hæc verò non solummodò totum Corpus dissolvunt, sed reducunt dissolutum in Oleum non unicum sed duplex. Ita ex usu cognoscitur Temperatum Paracelsi, (Menstruum aliás Satis incognitum) esse Circulatum majus sive Menstruum Vegetabile Compositum, quoniam eo ipso Metalla redigit in Oleum supernatans sive Magisterium.

Tertiò, Si in dissolutione vel dissoluti digestione, id fieri Nigrum videbis vel Pulverem Nigrum emittere, Menstruum dic fuisse Vegetabile simplex, quoniam Menstrua Vegetabilia Composita & Mineralia, utpote fortiora, melius suum retinent Corpus in se dissolutum.

III. Dubium verò, num Menstruum Vegetabile simplex vel Spiritus Vini Phil. sit assumendus, solvit sola temporis diurnitas, quo promptius enim in Regno minerali conficiuntur Essentiae, eò fortiora fuerunt Menstrua, non simplices Spiritus, sed Menstrua, & è contrario. In Regnis verò (Animali & Vegetabili) difficile est, si non penitus impossibile, ex sola temporis diurnitate discernere dissolutiones Corporum magis apertorum, cujusmodi sunt Oleosa, Salia, ut & Metallum Apertum Mercurius, præsertim sublimatus, Salium acido latius patens.